

## Papallones i Pedres Butterflies and Stones

### tema

Fa més de dos mil anys que escrivim sobre el confort atmosfèric com a origen o propòsit de l'arquitectura. En l'actual context d'extinció massiva (l'Antropocè), ens preguntem, què pot sustentar el nostre confort? i és més, aquest nosaltres, què engloba més enllà dels humans? En aquest curs explorarem capacitats arquitectòniques per produir interaccions micro-climàtiques entre la intempèrie, el subsòl, l'entorn construït, les atmosferes interiors, el cos humà, la flora i fauna de l'entorn. Es tracta de fer llocs confortables, acollidors i plaents per a subjectes humans i no-humans; hàbitats de coexistència i resilients a llarg termini per a una multiplicitat de matèries orgàniques i inertes —dit sintèticament— per a papallones i pedres. Però tot això no és una excusa per deixar de banda l'arquitectura. Ens interessa aprofundir en tècniques de la pràctica espacial que ens permeten articular aquestes relacions de coexistència. Dit d'una altra manera, la tectònica, entesa com a art de construcció que interrelaciona l'entorn material i es cuida de les seves implicacions espacials, poètiques i culturals.

### lloc

El curs planteja com a àmbit de treball una situació real, a una escala més acotada que en quadrimestre anterior, ubicada al barri de Sant Genís dels Agudells. En aquest indret, on la ciutat s'ha desenvolupat de manera discontinua i en baixa densitat, poden desenvolupar-se propostes innovadores d'habitatge permeable amb el parc natural de Collserola. Es tracta d'aprofitar aquesta infraestructura ecològica per construir un teixit urbà acollidor pels seus habitants; els humans i els d'altres espècies.



### programa Q1

El programa domèstic es planteja vinculat l'hospital i centre de recerca de la Vall d'Hebron, oferint una alternativa habitacional per a estances temporals d'investigadors o per a acompanyants de malalts de llarga durada. El projecte no només inclourà el desenvolupament dels espais domèstics de major intimitat, sinó també àmbits de convivència entre els residents, oferint espais de trobada i serveis compartits.

Cal projectar una edificabilitat de 1.600m<sup>2</sup> construïts, en un àmbit d'uns 2.700 m<sup>2</sup>, limitant-se l'ocupació de parcel·la al 50%.

La proposta inclourà la totalitat del solar, ja sigui amb edificacions u ordenació paisatgística, trobant un equilibri entre biodiversitat, lleure i horticultura en el paisatge no edificat.

Es farà una distribució de 14 habitatges de:

- 1 Habitació 50% - 45m<sup>2</sup>
- 2 Habitacions 50% - 60m<sup>2</sup>

Es contempla que un 40% de la superfície construïda estigui dedicada a espais compartits i circulacions.

Forma part de l'especificitat del projecte determinar l'escala i caràcter d'aquests àmbits de relació, podent incloure, per exemple, sales d'estar, cuines, bugaderies, habitacions polivalents, locals per bicicletes, residus, etc. Pel conjunt del projecte caldrà tenir en compte la petjada ecològica de la construcció, així com la seva sostenibilitat a llarg termini.

### caldrà definir:

La cèl·lula de l'habitatge i l'organització del seu espai.  
La relació entre l'esmentada cèl·lula i la seva agrupació.  
Les solucions constructives, estructurals i d'instal·lacions.  
La definició detallada de l'exterior.

### Calendari

S1 - 6 febrer	<b>Presentació curs Habitatge i Ciutat</b> Pere Joan Ravetllat Pau Bajet Xavier Ros
S1 - 8 febrer	<b>Termodinàmica-Ecologia-Tectònica</b> Arturo Franco Ricardo Devesa Societat Orgànica
S2 - 13 febrer	<b>Tema 1: Habitar en comunitat</b> Gènesis i evolució
S2 - 15 febrer	Taller
S3 - 20 febrer	Taller
S3 - 22 febrer	<b>Tema 2: Sòl cultivat</b>
S4 - 27 febrer	Taller
S4 - 1 març	Taller
S5 - 6 març	<b>Tema 3: Apropiació edificada</b>
S5 - 8 març	Taller
S6 - 13 març	Taller
S6 - 15 març	Conferències varis ponents: Montbau
S7 - 20 març	<b>Tema 4: Paisatge</b> Llindars climàtics i veïnals
S7 - 22 març	Taller
S8 - 27 març	conferència: BRUTHER
S8 - 29 març	Taller
S9 - 3 abril	Setmana Santa
S9 - 5 abril	Setmana Santa
S10 - 10 abril	Setmana Santa
S10 - 12 abril	<b>Primer lliurament</b>
S11 - 17 abril	Taller
S11 - 19 abril	<b>Sessió conjunta</b>
S12 - 24 abril	<b>Tema 5: Tectònica i bioclimatisme</b>
S12 - 26 abril	Taller
S13 - 1 maig	Festiu
S13 - 3 maig	Taller
S14 - 8 maig	Taller
S14 - 10 maig	<b>Segon lliurament</b>
S15 - 15 maig	Taller
S15 - 17 maig	Taller

Divendres 9 Juny **Lliurament final i acte de cloenda**



## introducció:

Aquest tercer curs està dedicat a l'habitatge, probablement el primer i més directe coneixement arquitectònic que tothom experimenta i un dels programes que més contribueixen a la definició de les nostres ciutats.

En conseqüència proposem exercicis amb clares i específiques implicacions urbanes. La relació del projecte amb el seu entorn o la complementarietat indissoluble d'edifici i espai públic són des d'aquest punt de vista qüestions bàsiques.

Els darrers anys hem incorporat a la reflexió sobre la relació amb l'entorn urbà, altres més específiques sobre els programes a COMPARTIR, la relació amb la NATURA, mantenir l'EXISTENT, o els inexorables canvis que genera el pas del TEMPS.

En definitiva, proposem un programa conegut però ple d'incerteses i on més que respostes unívocues pretenem pensar conjuntament com l'habitatge pot satisfer les seves necessitats actuals i al mateix temps donar resposta a la identitat del lloc on se situa.

Curs 2022/23 2Q  
Responsable curs:  
Pere Joan Ravetllat

Professors:  
Jordi Badia  
Pau Bajet  
Conxita Balcells  
Miquel Mariné  
Bàrbara Noguerol  
Marta Peris  
Xavier Ros  
Pablo Roel

Beca predoctoral:  
Jesús Quintana

Assistència docent:  
Julia Andrés  
Álvaro Vilanova  
Jordi Prat

amb el suport de

GIRA  
LAMP

GRADHERMETIC

habitatgeciutat.com  
info@habitatgeciutat.com  
FB | @habitatgeciutat  
IG | @housingandcity

Aules tallers | P3 (3.2, 3.3, 3.4, 3.5 i 3.6) i P4 (4.1, 4.2 i 4.3)  
Sessions col·lectives i conferències | Sala d'Actes

# habitatge i ciutat

HOUSING & CITY  
DPA ETSAB UPC  
PROJECTES 3R CURS

# 2Q Papallones & Pedres